

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลของการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงานที่เชื่อมโยงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชางานบ้านและความสามารถในการทำโครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานบ้าน หน่วยการเรียนรู้บ้านสวยด้วยมือเราของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงานที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการทำโครงการที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนโยธินบำรุง จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 30 คนใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ชนิด ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงานที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิชางานบ้าน หน่วยการเรียนรู้บ้านสวยด้วยมือเรา จำนวน 8 แผน 9 คาบ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานบ้าน หน่วยการเรียนรู้บ้านสวยด้วยมือเราใช้แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ และ 3) แบบประเมินความสามารถในการทำโครงการที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้แบบประเมินความสามารถในการทำโครงการที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้รูบริกส์ (Rubrics Assessment) เป็นเกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพมี 4 ระดับ

แบบแผนการทดลองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบแผนการวิจัยทดลองแบบกลุ่มเดียว และมีการทดสอบหลังการทดลอง (One group posttest design)

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test แบบ one samples test

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง สรุปได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานบ้านหน่วยการเรียนรู้บ้านสวยด้วยมือเราของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความสามารถในการทำโครงการที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการทำโครงการที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการลงมือปฏิบัติโครงการและการเขียนรายงานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการเขียนเค้าโครงของโครงการ การคิดและการเลือกหัวเรื่อง การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและการจัดแสดงผลงานอยู่ในระดับมากตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าประเด็นที่นำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานบ้านหน่วยการเรียนรู้บ้านสวยด้วยมือเราของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ หรือการค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่นักเรียน อยากรู้หรือสงสัยด้วยวิธีการต่างๆ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่นักเรียนได้เลือกศึกษาตามความสนใจของตนเองหรือของกลุ่ม เป็นการตัดสินใจร่วมกัน จนได้ชิ้นงานที่สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ได้ในชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับที่ธีรนนท์ ตานนท์ (2542) กล่าวไว้ว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ ตั้งแต่การวางแผนการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนรู้ การสร้างสรรค์ประยุกต์ใช้ผลผลิตและการประเมินผลงาน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรื่องที่ต้องการจะศึกษาด้วยตนเอง กำหนดประเด็นปัญหาขึ้นตามความสนใจ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาในการศึกษาความรู้ และนำเสนอผลการศึกษามาวิธีการของตนอย่างเป็นขั้นตอน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสิทธิญา รัสสัยการ (2551) เรื่องผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับ

การสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลองที่ระดับนัยสำคัญ .01 นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบ โครงงานที่เชื่อมโยงปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้นักเรียนปรับทัศนคติในการดำรงชีวิตจากวัตถุนิยมและบริโภคนิยมมาสู่ ความพอประมาณ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้รู้จักความพอเพียง พอประมาณ ในการดำเนินชีวิตมีเงื่อนไขด้านความรู้คือ ความรอบรู้ ความรอบคอบ ความระมัดระวังและเงื่อนไข ด้านคุณธรรม คือ มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญา ในการดำเนินชีวิตและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของศรีสุนทร ชัยชาญ (2550) เรื่อง การพัฒนา ทักษะการจัดทำโครงการภาษาไทยที่เน้นการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย โดยใช้วิธีสอนแบบ โครงงาน พบว่านักเรียนที่เรียน โดยกิจกรรม โครงงานภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีพฤติกรรมความรับผิดชอบอยู่ในระดับ ดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของสันติ สีลา (2553) เรื่องผลของการเชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น หน่วยภาวะโลกร้อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านแฝง พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีคะแนน คิดเป็นร้อยละ 77.74 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ ร้อยละ 75 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลลักษณ์ ชาตวิเชียร (2551) เรื่องการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาวิทยาศาสตร์ด้วยการเรียนรู้แบบ โครงงาน เพื่อ สร้างค่านิยมด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ความสามารถในการทำโครงการของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงานที่ เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับความสามารถในการทำโครงการจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการลงมือปฏิบัติโครงการและ การเขียนรายงานมีมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการเขียนเค้าโครงของโครงการ การคิดและการเลือก หัวเรื่อง การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและการจัดผลงาน ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกิ่ง แก้ว วานิชกุล (2553) เรื่องการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน โรงเรียนการ เเคะท่าทราย ผลการวิจัยพบว่า ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงาน นักเรียนสามารถตั้งชื่อเรื่อง ที่จะทำโครงการ ออกแบบโครงการ ลงมือทำโครงการ เขียนรายงาน นำเสนอโครงการ ประเมินผล โครงการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ส่งผลให้นักเรียน โรงเรียนการเคะท่าทราย มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนในปีการศึกษา 2552 โดยรวมเท่ากับ 84.90 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2551 คิดเป็นร้อยละ 7.91 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงานเป็นการจัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงความรู้กับการ ปฏิบัติและชีวิตจริงของนักเรียน การทำกิจกรรมทุกขั้นตอน มีครูคอยให้คำปรึกษาและคอย

กระตุ้นเพื่อให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มปฏิบัติงานโดยตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม สมาชิกควรแสดงบทบาทและศักยภาพของตนให้มากที่สุด โดยคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ได้ชิ้นงานที่เกิดจากการปฏิบัติงานร่วมกันสามารถนำไปใช้ได้จริง นักเรียนได้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุณลักษณะของนักเรียน ทำงานด้วยรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความอดทน มีความเพียรและไม่เอาเปรียบสมาชิกในกลุ่ม นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขรู้จักนำสิ่งของเหลือใช้หรือสิ่งของที่ทำได้ง่ายในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด และการที่นักเรียนซึ่งจะเป็นกำลังหลักของประเทศชาติในอนาคตมีแนวทางการดำเนินชีวิตที่ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ก็จะช่วยให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานได้เป็นอย่างดีและถูกต้อง ย่อมทำให้สังคมไทยมีความสุขและความเจริญอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ควรให้ความสำคัญกับการจัดกลุ่มนักเรียน โดยจัดนักเรียนให้มีความสามารถคล้ายกัน คือ มีทั้งเก่ง ปานกลางและอ่อนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทำงานร่วมกันตามความสามารถของตน และนักเรียนได้เรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน

1.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ในขั้นตอนการตั้งชื่อโครงงานครูจะต้องคอยกระตุ้น เพื่อชี้ให้นักเรียนได้เกิดความคิดมีความกระตือรือร้น สามารถเลือกเรื่องที่จะทำโครงงานได้ ครูผู้สอนควรแนะนำแหล่งข้อมูลและอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรมให้ชัดเจนรวมทั้งการนัดหมายในการตรวจผลงานหรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติกิจกรรมโครงงาน เพราะเป็นวิธีการกระตุ้นให้นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมเสร็จทันตามเวลาที่กำหนดไว้ได้เป็นอย่างดีและควรประเมินผลนักเรียนตลอดเวลาด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพความเป็นจริง เช่น การสังเกต การตรวจบันทึกความก้าวหน้า หรือการทดสอบ เอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด และให้การเสริมแรงด้วยคำชมหรือให้รางวัล ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น

1.3 สำหรับครูผู้สอนที่จะนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ควรมีการ ปลุกฝังให้เกิดขึ้นทุกที่ทุกเวลา จัดการเรียนรู้ให้เกิดความตระหนัก เน้นย้ำให้ทำบ่อยๆ โดยครูเป็นแบบอย่างที่ดี ให้นักเรียนเป็นแกนนำหลัก ปฏิบัติและนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเห็นคุณค่าและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุดในการดำเนินชีวิตประจำวัน

1.4 สำหรับโรงเรียนควรมีการบริหารจัดการ เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจนและเป็นระบบในโรงเรียน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจริงจัง สร้างตัวชี้วัดความสำเร็จ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สร้างเครือข่ายและสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และชุมชน มีการจัดระบบการติดตามประเมินผล ส่วนบุคลากรในโรงเรียน ควรมีการสร้าง ความตระหนักให้มียุทธศาสตร์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เกิดขึ้นกับบุคลากร มีการนำระบบการประเมินวิทยฐานะมาใช้เพื่อพัฒนาบุคลากร

1.5 สำหรับผู้ปกครองและชุมชน ควรตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดแก่นักเรียน ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีปทัสย์ให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียนเพียงฝ่ายเดียว

1.6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เมื่อมีนโยบายหรือกลยุทธ์เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงออกมา ควรมีการสร้าง ความเข้าใจของบุคลากรที่ตรงกันก่อนในเบื้องต้น โดยบุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจไปในทิศทางและในประเด็นเดียวกัน กำหนดคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม เพื่อเป็นกรอบและแนวทางให้กับโรงเรียนได้มุ่งพัฒนาปลุกฝังนักเรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าว ง่ายต่อการปลุกฝังและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้บริหารและครูควรให้ความสนใจกับการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเห็นความสำคัญของการพัฒนานักเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงครั้งต่อไปและขยายผลไปยังรายวิชาอื่นๆ ต่อไปให้มากขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตอื่นๆ และหน่วยงานอื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษา มาเปรียบเทียบหาแนวทางเพื่อให้เกิดความสามารถในการทำโครงงานให้แก่แก่นักเรียนต่อไปในอนาคต

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและความสามารถในการทำโครงการของผู้บริหารและครูว่ามีความเข้าใจอยู่ในระดับใดมากน้อยเพียงใด เนื่องจากผู้บริหารและครูเป็นบุคลากรในโรงเรียนที่ทำหน้าที่ปลูกฝังเรื่องดังกล่าวให้แก่ นักเรียน ถ้าผู้ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดปลูกฝังอย่างผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจไม่ดีพอผลที่จะลงไปสู่เด็กนักเรียนจะไม่ประสบความสำเร็จและได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร จากนั้นควรมีการนำเสนอแนวทางเพื่อที่จะพัฒนาในด้านความรู้ความเข้าใจของบุคลากร ซึ่งถ้าผลการวิจัยเป็นไปในทางที่ไม่ดีจะมีแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจของบุคลากรอย่างไรให้ดีขึ้นและหากผลการวิจัยเป็นไปในทางที่ดีจะมีแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจของบุคลากรอย่างไรให้ดียิ่งขึ้น